

23 • Πρώτο Θέμα | Κυριακή 18 Δεκεμβρίου 2011

Βιβλίο

Οι Έλληνες αποχαιρετούν την «καλή πατρίδα»

Μια σημαντική πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων που τιμά τους πολιτικές πρόσφυγες και μας φέρνει στον νου -ένεκα και των ημερών- εικόνες από την Ελλάδα μιας άλλης εποχής

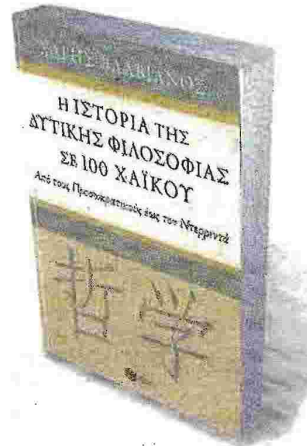
Της Τίνας Μανδηλαρά

«Π» εράσαμε το Γιβραλτάρ, μετά τη Μάχη Δώδεκα μερόνυχτα. Από το βαπόρι στο τρένο [...] Στην Ουγγαρία κρύο πολύ. Κουβαλάγαμε ψείρες. Περνούσαν τα ρούχα μας από κίβανο, μας βάζουν στα μπάνια. Μια μισοσκότεινη αίθουσα, γεμάτη ατμούς και γυναίκες [...] Τα φαγά τους καλά. Ξαν να μην έφτανε, μας τσίπζαν μουρουνόλαδο, δεν το θέλαμε. Μας κυνηγούσαν κάτι αφράτες Ουγγαρέζες με το μπουκάλι και τη λαβίδα στο χέρι». Συγκινητικές στιγμές σαν και αυτές φέρνει στον νου το άκρως ενδιαφέρον λεύκωμα που εξέδωσε το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τους πολιτικούς πρόσφυγες άλλων εποχών. Η τραγική κατάσταση στην οποία περιήλθε ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού, αμέσως μετά τον Εμφύλιο, τους ανάγκασε να αναζητήσουν το μέλλον τους -κουβαλώντας ωστόσο βαθιά πολιτικά και ουσιαστικά τραύματα- σε μία από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης (είναι γνωστό, για παράδειγμα, το μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων που μετοίκησαν στην Τασκένδη της αλλοτινής ΕΣΣΔ). Είθιστο μάλιστα καθέναν από όσους έφευγαν να αποχαιρετούν με την ευχή «καλή πατρίδα» περικλείοντας σε μια τόσο δα ευχή το «νόστιμον ήμαρ» - από όπου εμπνεύστηκαν και οι ερευνητές του βιβλίου

τον άκρως πετυχημένο τίτλο. Στο ιδιαίτερα φροντισμένο αυτό λεύκωμα με πλήθος φωτογραφιών, ντοκουμέντων, επιστολών, προφορικών μαρτυριών εξετάζεται το χρονικό της εγκατάστασης των προσφύγων, της εργασίας τους, της κοινοτικής οργάνωσης, του πολιτισμού και των τεχνών, της ανταλλαγής φωτογραφιών και ντοκουμέντων με αγαπημένα πρόσωπα. Πίσω

ωστόσο από τα έντονα βλέμματα των φωτογραφιών και τις λέξεις που καινε κρύβεται μια και μόνο επθυμία: η επιστροφή στη λατρεμένη πατρίδα. Ακόμη και σήμερα είναι δύσκολο να μην νιώσεις το πρόσωπό σου να συσπάται μπροστά σε αυτό τον καταγισμό των σπαρακτικών στιγμών, των φωτογραφιών και των εικόνων από ανθρώπους που

είναι ταυτόχρονα -ένεκα και της κρίσιμης- τόσο κοντινοί και τόσο μακρινοί - ξεφυλλίζοντας βρήκα μέχρι και ένα τιμητικό δίπλωμα για υψηλή απόδοση στην εργασία σε κάποια Ελληνοπούλα στην Τασκένδη με αποτυπωμένη πάνω του τη φωτογραφία του «Πατερούλη». Εκτός από το λεύκωμα που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις του Ίδρυματος της Βουλής των Ελλήνων λαμβάνει χώρα και παράλληλη έκθεση με το ίδιο θέμα στον εκθεσιακό χώρο της Βουλής των Ελλήνων, που θα παραμείνει ανοιχτή μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου με ελεύθερη είσοδο.

ΧΑΡΗΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

Η ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας σε 100 χαϊκού

Πατάκης

Πόσο μπορείς να χωρέσεις τις ανεξάντλητες θεωρίες των φιλοσόφων σε λίγες μόνο λέξεις; Εμπνεόμενος από τον μνημαλισμό των Ιαπώνων, ο Χάρης Βλαβιανός καταγράφει σε ένα χαϊκού (ιαπωνικό ποίημα 3 στίχων και μόλις 17 συλλαβών) τη σκέψη αγαπημένων συγγραφέων και φιλοσόφων της Δύσης (από τους προσωκρατικούς μέχρι τον Σαρτρ και τον Ντερντά). Με τη γνωστή δόση χιούμορ και με απέριπτη διάθεση αποτολμά να τιθασεύει το θεωρητικό εύρος των γιγάντων.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Γάτες αλλού

Γαβριηλίδης

«Είκοσι πέντε μικρές ιστορίες, με τις γάτες του Ηλία και της Νιόβης επικεφαλής, συνθέτουν τον πολύχρωμο κόσμο του βιβλίου "Γάτες αλλού", που σαν το μαγικό χαλί του παραμυθιού μάς ταξιδεύει, σε πτήση λοξή ενίοτε, και μας προσφέρει θαλπωρή και περιπέτεια και μας παρηγορεί», γράφει το οπισθόφυλλο του νέου βιβλίου του σκηνοθέτη και ποιητή Λευτέρη Ζανθοπούλου, το οποίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Γαβριηλίδη, με στίχους της Εύας Στεφανή.